

Szakmai értékelésről nekem gyerekkoromban valami unalmas, hosszú beszéd jutott eszembe, melyből lehetőleg egy szót sem értek.

De most nemcsak a hosszadalmasságot és az unalmat szeretném elkerülni, hanem a közhelyek puffogatását is, ráadásul nem is számítottam arra, hogy a verseny végén is beszélnem kell, most néhány perce próbáltam összegyűjteni a gondolataimat.

Ilyenkor a legfontosabb a köszönet, mindenkinek, aki részt vett az elmúlt három nap programjában, bármilyen minőségben, mert a legfontosabb célja egy komolyzenei versenynek, hogy megőrizzük ezt a fantasztikus, de egyre kevésbé értékelt műfajt, s így tovább tudjuk majd adni a lángot, s ebben a versenyzők, a játékosok a legfontosabbak, akik az új nemzedéket képviselik, akik majd az előadói és remélhetőleg a hallgatói is lesznek a komoly zenének.

Győrben, a kollégiumban, ahol alszunk, zongorista kollégám egyik este meglehetősen rosszul érezte magát, nehéz napja volt, vitatkozott egy másik kollégával, fáradt volt, miegymás, ismerjük ezt a helyzetet. Éjjel egy órakor fogta magát és elment gyakorolni, hogy kimossa magából a rosszkedvet, a levertséget, a mindennapi robot nyűgjét, s én hallgattam távolról, hogy gyönyörű, szomorú Chopin darabokat gyakorol.

Nekünk, a zsűrinek sem mindig volt könnyű az elmúlt három nap: összehasonlíthatatlan produkciókat kellett összehasonlítani, nehéz döntéseket kellett hozni, s óhatatlan, hogy nem mindig vagyunk biztosak abban, hogy a lehető legjobban sikerült, hiszen mindig vannak szempontok amik háttérbe szorulnak, s mindig vitatható minden döntés. Nehézségeinket - s persze nemcsak a mi nehézségeinket - fokozza, hogy a körülmények között is mekkora különbségek lehetnek: van, akinek nincs saját hangszere, s néha ijesztő minőségű csellókon hallottunk elképesztően szép hangokat. A családi háttér, a zeneiskolai lehetőségek, s ezer más körülmény, amit nem tudunk figyelembe venni, hiszen egyszerűen nem tudunk, nem is tudhatunk róla. Az adott korosztály speciális fejlődési szakasza - magyarul a kamaszkodás - a tanárokról néha szinte megoldhatatlan feladatot - hányszor láttuk ezen a hétvégén is azokat, akik épp abban az időszakban járnak, amikor "ciki" az érzéseket kimutatni. Ha valakinek éppen a kiválasztott kötelező darabok nem voltak eléggé közel állók, ha nem volt elég lehetőség a szükséges koncertrutin megszerzésére, ha a hosszú felkészülési időszakban simán ráuntak az anyagra, s még hosszasan sorolhatnám a nehézségeket, melyek elméletileg lehetetlenné teszik, hogy egy versenyen - bármilyen művészeti versenyen - úgymond objektív eredményt lehessen kialakítani. De - és most szeretnék visszautalni Chopinnal vigasztalódó kollégámra - az elmúlt három napban sokszor tudtam kényelmesen hátradőlni a székemben, s csak nyugodtan élvezni azt, amit hallok, amikor néhány percre elfelejthettem, hogy én most szigorú zsűri vagyok, sőt szinte dolgozom, mert az történt, ami a zene legfontosabb célja, amikor eltűnik az idő s megértem, mi is az örökkévalóság.

A tegnapi esti szakmai konzultáción elmondtam az úgynevezett kritikai észrevételeket, s ahogy akkor is említettem, nem tudok, s nem is nagyon akarok

általános bölcsességeket előrángatni, mert mindenki egyéniség, s mindenkinek személyre szabottan kell megkeresni az útját, nehogy úgy járjak, mint a történetbeli egyszeri asszony, aki nagy szeleteket vág az üvöltő gyereke hátsójából egy késsel, s amikor megkérdezik tőle, hogy miért teszi ezt, azt válaszolja, hogy "hiszen a gyerek nem fér bele a nadrágjába."

Nyilván a jelenlévők közül sokan tudják, hogy a könnyűzene művelői minket nem komolyzenészeknek, hanem "szomorú" zenészeknek neveznek. Sokszor eszembe jutott az elmúlt napokon, mennyire csattanós választ adott erre a kissé lenéző elnevezésre jónéhány produkció és előadó.

Én tehát mindenkinek még egyszer köszönöm az élményt, amit kaptam - kaptunk - az eltelt napok alatt, gratulálok mindenkinek a sikeréhez, melyet nem lehet díjakban lemérni, bár mi igyekeztünk, hiszen a résztvevők több, mint fele kapott valamilyen elismerést, s remélem, a Friss Antal versenyek nemes hagyománya a jövőben is folytatódik.